

## Vastaus kirjalliseen kysymykseen lyhytterapeuttien osaamisen hyödyntämisestä

### Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Kari Tolvasen /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 161/2020 vp:

*Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä, että lyhytterapeuttikoulutuksen saaneet otetaan terveydenhuollon ammattilaisten avuksi mielenterveyden ongelmien ehkäisyssä ja*

*mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä, että lyhytterapeuttien koulutukselle asetetaan yhtenäiset laatukriteerit, heidän toimintaansa valvotaan ja lyhytterapeuttien antama hoito saadaan Kela-korvauksen piiriin?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvosto PALKO on marraskuussa 2018 linjannut, että vaikuttaviksi todetut psykoterapiat ja psykososiaaliset hoito- ja kuntoutusmenetelmät kuuluvat mielenterveys- ja päihdehäiriöissä terveydenhuollon palveluvalikoimaan osana tavoitteellista hoitoa tai kuntoutusta niiden kaikissa vaiheissa. Kansalliset tutkimusnäyttöön perustuvat Käypä hoito –suositukset sisältävät tutkimustiedon psykososiaalisten menetelmien vaikuttavuudesta eri mielenterveyshäiriöissä. Tällä hetkellä eri mielenterveyshäiriöiden kansallisia hoitosuosituksia on 12 kappaletta. Lisäksi itsemurhien ehkäisystä ja itsemurhaa yrittäneen hoidosta on valmistunut suositus.

Valtioneuvoston asetuksen (1120/2010) mukaisesti yliopistot vastaavat psykoterapeutin ammatinimikkeeseen johtavista koulutuksista. Koulutuksia järjestetään eri psykoterapiasuuntauksiin. Koulutusohjelmiin kuuluu muun muassa ratkaisukeskeisen psykoterapian psykoterapeuttikoulutus.

Vuonna 2018 voimaan tulleella valtioneuvoston asetuksella (582/2017) annettiin yliopistosairaaloiden sairaanhoitopiireille tehtäväksi psykoterapeuttisten ja psykososiaalisten menetelmien arviointi ja niiden osaamisen ylläpito osana alueellisten kokonaisuuksien suunnittelua ja yhteensovittamista. Yliopistollisten sairaaloiden sairaanhoitopiirit huolehtivat alueellisesti, että perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon käytössä on vaikuttavaksi osoitettuja psykoterapeuttisia ja psykososiaalisia menetelmiä sekä niihin liittyvää koulutusta ja työnohjausta. Yliopistosairaalat ovat rakentaneet psykoterapian laaturekisterin itse tuotettujen tai ostopalvelopsykoterapioiden seurantaan ja laadunvarmistukseen.

## Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 161/2020 vp

Silloin kun kunnallinen terveydenhuolto järjestää lyhytpsykoterapiat ja lyhyet psykososiaaliset hoidot omana toimintanaan tai ostopalveluina, potilailta perittävät maksut määräytyvät asiakasmaksulain ja –asetuksen mukaisesti. Terveydenhuollon palveluista psykiatrisen avohoidon toimintayksikössä annettu hoito on maksutonta.

Kela korvaa kuntoutuspsykoterapiaa ja järjestää psykoterapiaa vaativana lääkinnällisenä kuntoutuksena Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) perusteella. Lisäksi Kela korvaa psykoterapiaa lääkärin antamana sairausvakuutuslain (1224/2004) perusteella. Lyhytterapeutin antaman hoidon saattaminen sairausvakuutuskorvauksen piiriin vaatisi sairausvakuutuslain muuttamista. Hallitusohjelman mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen liittyen valmistellaan monikanavarahoituksen purkaminen, mikä vaikuttaa myös sairausvakuutuskorvauksiin.

Lyhyitä psykososiaalisia hoitoja on kunnissa ja kuntayhtymissä toistaiseksi tarjolla vaihtelevasti. Hallitus on osana Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden ohjelmaa lisäämässä psykososiaalisten menetelmien saatavuutta jo varhaisen vaiheen hoidossa perusterveydenhuollossa. Perusterveydenhuollossa otetaan käyttöön psykososiaalisia menetelmiä, joita voivat toteuttaa eri ammattiryhmät menetelmäkoulutuksen jälkeen. Kaikilla ohjelmaan osallistuvilla alueilla otetaan opiskelu- ja työhuollossa käyttöön yleisimpien mielenterveyshäiriöiden ehkäisyyn ja hoitoon soveltuvia menetelmiä viiden yliopistosairaalan koordinoimana.

Helsingissä 1.4.2020

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru